

SELETUSKIRI

1 Üldandmed

Käesolev köide on Viljandi maakonnas, Mulgi vallas, Polli külas, Optika juurdepääsu rajamise tööprojekt.

Projekti koostamisel on aluseks:

- Telia Eesti AS lähteülesanne nt PF14346;
- AS Connecto Eesti poolt 09.05.2023 koostatud töö nr 8724G "Maa-ala plaan tehnovõrkudega" millele on kantud Riigi Maa-ametist väljastatud katastriüksuste piirid. Kõrgused EH2000 süsteemis, koordinaadid L-EST97 süsteemis.

Normdokumendid:

- Majandus- ja taristuministri 25.06.2015.a. määrus nr.73 Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded;
- Majandus- ja taristuministri 17.07.2015.a. määrus nr.97 „Nõuded ehitusprojektile“;
- Telia Eesti AS-i Liinirajatiste projekteerimine ja maakasutuse seadustamine tegevusjuhend;
- Telia Eesti AS-i juhendid-normdokumendid;
- Ehituseadustik;
- Mulgi vallakogu 17.06.2020.a. määrus nr.126 „Mulgi valla kaevetööde eeskiri“
- Eesti standard EVS 939-3:200 „Puittaimed haljastuses osa 3: Ehitusaegne puude kaitse“

Kinnistute omanikud on selgitatud välja kinnistusraamatu väljavõtetega, juriidiliste omanike volitatud esindajad B-kaardi väljavõtetega.

Kolm päeva enne ehitustööde algust on ehitajal kohustus võtta ühendust kinnistute valdajatega, teavitades neid tööde teostamisest nende maaüksusel ning arvestama nende tingimuste ja nõudmistega ning tehnovõrkude valdajatega (vastavalt kooskõlastuse tingimustele). Tööd teostatakse vastavalt tellija ja kohaliku omavalitsuse kehtestatud korrale.

Ehitustöödel või selle ettevalmistamisel tekkinud küsimused ja probleemid, mida pole kajastatud käesolevas projektis või on ebaselged/vastuolulised, lahendatakse töö käigus kooskõlastatult projekteerija ja tellijaga.

2 Olemasolev situatsioon

Viljandi maakonnas, Mulgi vallas, Polli külas, 24191 Polli tee (60001:001:0035) kinnistul asuv Telia Eesti AS optikakaev F42H35_J02.

- Ristumine riigiteega 24191 tee km 2,10 (kinniselt); tehnovõrgu paigaldus teemaal (maakaabel) km 1,98-2,11 (kinnisel meetodil, paigaldussügavus 1,5m); kulgemine tee kaitsevööndis (maakaabel) km 2,10-2,15.

3 Projekteeritud sideehitis

Paigaldada pinnasesse sidekanalisatsioon vastavalt asendiplaanile.

Projekteeritud sideehitis on esitatud asendiplaanil mõõtkavaga 1:500 .

4 Projekteerimis- ja töövõtupiirid

Projekteeritud siderajatised jäävad Telia Eesti AS omandisse.

5 Muinsuskaitse

Ehitus- ja projekteerimistööd toimuvad Polli mõisa park, 19.saj. kompleksi ühises kaitsevööndis:

Kaevetöödel tuleb arvestada arheoloogiliste leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsikstuleku võimalusega nii mälestisel, selle kaitsevööndis kui ka väljaspool mälestise ja selle kaitsevööndi ala.

Muinsuskaitseadusest tulenevalt (§ 31 lg 1, § 60) on leidja kohustatud tööd katkestama, jätma leiu leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile.

Kaitsevöödis

Kooskõlastuse number kultuurimälestiste riiklikus registris on *****.

6 Lubatud kõrvalekalded projekteeritud trassidest

Enne ehitustööde algust tuleb projekteeritud trassid maha märkida täpses vastavuses projektile. Ehitustööde käigus ilmnevate ettenägematute asjaolude puhul on lubatud projekteeritud trassist kõrvale kalduda üldreeglina piirides $\pm 0,5\text{m}$ (v.a. riigitee maaüksusele projekteeritud trassist), tingimusel, et kaugus katastriüksuste piiridest jääb vähemalt $0,5\text{m}$. Ühelgi juhul ei tohi kõrvalekalle ulatuda kõrvale oleva maaüksuse piiridesse. Teiste maa-aluste ja maapealsete kommunikatsioonide olemasolul kaablitrasside piirkonnas peavad olema tagatud normide kohased kaugused (kujad), välja arvatud Riigitee alusel maal, kus ei ole kõrvalekalded lubatud.

7 Üldised nõuded ja juhised liinirajatise ehitamisel

7.1 Sideehitise tähistamine

Sidetrassi asukoht pinnases tähistatakse selle kohale 20-30cm kõrgemale paigaldatud hoiatuslindiga. Lõikumiskohad teiste tehnoorkudega tähistada elektroonilise pallmarkeriga, paigaldades pallmarkeri tähistava objekti peale.

7.2 Kaevetööde teostamine

Enne kaevetöid täpsustada olemasolevate maa-aluste kommunikatsioonide asukohad looduses ja vajadusel kutsuda juurde kommunikatsioonide valdajad. Kaevetööde käigus ilmnunud kommunikatsioonide teisiti paiknemisest informeerida valdajat ja lahendada olukord koos viimase esindajaga.

Lõikumisel kommunikatsioonitrassidega otsustatakse alt- või ülevalt läbimineku kasuks koostöös trassivaldajaga. Trassi paigaldamisel mehhanismidega kaevata lõikumiskohad kommunikatsioonitrassidega eelnevalt käsitsi lahti ning seejärel paigaldada trass läbi lahti kaevatud koha.

Projekteeritud pinnasesse paigaldatava sidetrassi paigaldamissügavus peab olema vähemalt $0,7\text{m}$ maapinnast ning ristumisel teega min. $1,0\text{m}$.

Maa-aluste ja maapealsete kommunikatsioonide kaitsevööndis kaevetööde teostamisel juhendada Majandus- ja taristuministri 25.06.2015. a määrusest nr 73 „Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded“ (RT I, 28.06.2015, 4).

NB! Kommunikatsioonitrasside kaitsevööndis teostada kaevetööd käsitsi (väljaarvatud kinnisel meetodil ehitatavad lõigud), vt ära kirjad kooskõlastusest. Mehhanismide kasutamine kommunikatsioonide kaitsevööndis on lubatud kokkuleppel kommunikatsiooni (trassi-) valdajaga.

Kui geodeetilisele alusplaanile märgitud trassid on orienteeruvad ja kaevetööde ajal ei avastata eelnimetatud trasse, siis liinirajatise tähistamine lõikumiskohtades ei ole vajalik, kuna see ei pruugi kajastada reaalset situatsiooni.

Vähim sügavus teemaal, mulde nõlvast kaugemal kui 1 m või kraavi põhjast $1,0\text{ m}$. Vähim sügavus teemaal, mulde nõlvast kuni 1 m kaugusel $1,2\text{ m}$ Kaabel paigaldada A-tugevusklassi* kaitsetorusse. Vähim sügavus teemaal ristumisel kraaviga, kraavi või muu vooluveekogu ning truubi põhjast $1,0\text{ m}$ Kaabel paigaldada A-tugevusklassi* kaitsetorusse. Vähim sügavus riigi põhimaantee või arendushuviga tee kätte ja mulde all $2,2\text{ m}$, kõrvalmaanteedel $1,5\text{ m}$ Kaabel paigaldada A-tugevusklassi* kaitsetorusse. Riigimaantee alusel maal on keelatud rajada avatud kaevikut kätte lähemal kui 3m , kitsastes oludes võib rajada puurimiskaeviku kuni 2m kaugusele kättest.

Vahetult peale tööde teostamist tuleb taastada ka paigaldustööde tõttu kahjustada saanud või eemaldatud liikluskorraldusvahendid (tähispostid, liiklusmärgid jne.).

Heakorra – ja ehitustöödel tuleb vältida mehhanismide liiklemist ning kaevetöid säilitavate puude võraalusel maapinnal (mitte lähemal tüvele kui 2 meetrit). Kui ehitustööde ajal on vajalik töötada puude kaitsetsoonis, siis sel ajal peavad puude tüved ning võrad olema kaitstud võimalike vigastuste eest. Kaitseks tuleb tüve ümber siduda püstised lauad, laudade ja tüve vahele panna pehmenus (kivivill, autokummid, vms). Laudadest kaitse peab ulatuma kogu tüve ulatuses võrani. Jälgida tuleb, et ehitustööde käigus ei vigastataks puude oksid. Vajadusel kärpida puu alumisi oksid nii, et see ei tekita puule jäävaid kahjustusi ja puu võrakuju säilib. Puude võra ulatuses ei tohi sõita rasketehnikaga. Kui puu(de) kaitsetsoonis masinate liiklemine on vältimatu, tuleb ala katta puidust laastude või killustikust multšiga või paigaldada liiklemiseks sillad, et vältida mulla kokku surumist juurestiku ümber.

Kui kaevetöid on vaja teha juurestiku kaitsealas, tuleks nõu pidada arboristiga iga juurestiku kaitsealas plaanitava tegevuse kohta. Kogu ehitusprotsessi vältel tuleb kaitsta juurestiku kaitsealasse jääva pinnase struktuuri. Mullatöid teha ettevaatlikult, käsitsi või kergseadmetega, et vältida juurte rebestamist ning jämedaid juuri katva koore kahjustamist. Juuri, mille läbimõõt on alla 25 mm, võib kärpida spetsiaalsete kääridega või käsisaega. Üle 25-mm läbimõõduga juured võimalusel säilitada. Üle 4 cm läbimõõduga juuri ei tohi läbi raiuda, see muudab puu haigustele vastuvõtlikuks. Neid võib eemaldada üksnes pärast arboristiga konsulteerimist, sest need võivad olla puu tervise ja stabiilsuse seisukohalt otsustava tähtsusega. Ehitusobjektilt eemaldatav kasvupinnas tuleb ladustada puudest eemale. Juurestiku kaitsealal töötades lähtuda EVS 939-3:2020 „Puittaimed haljastuses. Osa 3: Ehitusaegne puude kaitse“ etteantud juhistest.

Suurte puude alt trassidega läbiminekul tuleb juured käsitsi puhastada, kaablid paigaldada kaitsetorusse ning paigutada juurte vahele. Puude juurte piirkonnas ei tohi teostada mullatöid sügavamalt kui 30 cm. Puude ümber oleva maapinna kõrgus tuleb puude juurekaela suhtes jätta samale tasemele. Maapinna tõstmisel kasutada hästi filtreerivat täidet juurekaela ümber, maapinna langetamisel säilitada maapinna kõrgus võraprojektsiooni ulatuses puu ümber. Puude lähedused on parkimisalade katteks soovitatav kasutada murukivi.

Puude raie ja hooldusloikus (va. viljapuud) võib toimuda vaid Mulgi Vallavalitsuse poolt väljastatud kirjaliku loa alusel.

7.3 Maastiku ja teede taastamine

Ehitustööde käigus tekkinud kahjustuste ulatus sõltub ehitusajast. Ehitajal lasub kohustus taastada ehitustöödele eelnenud olukord; muuhulgas tuleb taastada ehituse käigus kahjustada saanud pinnas, siluda ja täita mehhanismide poolt tekitatud jäljed, samuti vajunud pinnasega kaablitrass. Kõlvikult koristada tööde käigus tekkinud ehitusjätmed ja muu ehituspraht (traadi jupid, r/b tükid vms).

Drenaaži kahjustamise korral taastada selle töövõime.

Kaevealade katted taastada vähemalt töödele eelnevas seisus. Kaevis tihendada tagasitäite käigus max. 30cm kihtide kaupa. Hilisemate erimeelsuste vältimiseks on soovitatav koos huvitatud instantsidega fikseerida (fotod vmt) olukord enne ehitustööde algust ja peale ehitustööde lõppu.

Olemasolevad ühisveevärgi ja- kanalisatsiooni kaevude luugid viia samale kõrgusele taastatava tee/maapinnaga.

Enne tööde alustamist on vajalik hankida kaevetööde luba ning pinnakatete taastamine peab toimuma vastavalt kohaliku omavalituse poolt kehtestatud normidele.

Tööde teostamisel kasutada keskkonnasõbralikke meetodeid.

Peale ehitustööde lõppu tööplats puhastatakse ja korrastatakse. Rikutud haljasmaa ja tee kruuskate taastatakse. Kõik ehitusjätmed ja ajutised tarandid kõrvaldatakse, lammutatud või vigastatud piirded taastatakse.

7.4 Tööde dokumenteerimine ja järelevalve

Teostatud tööde kohta koostada teostusjoonis(ed) ja kaetud tööde aktid. Ehituse järelevalvet teostab tellija poolt volitatud isik või ettevõtte. Kõrvalekalded projektist fikseerida vastavates protokollides ja kooskõlastada kõigi huvitatud instantsidega (sh tellija ja ehitusjärelevalvet teostava ametiisikuga).

Töö nr. PF14346

Töö nimetus: Viljandi maakond, Mulgi vald, Polli küla,

Optika Juurdepääsu Rajamine

Stadium: Tööprojekt

Tellijä: Telia Eesti AS

Projekti koostaja: Siim Tammann

7.5 Töötervishoid ja tööohutus

Tööde teostamisel järgida Eesti Vabariigi töötervishoiu- ja tööohutuslaste õigusaktide nõudeid.

7.6 Tööde kvaliteedinõuded

Ehitustööde teostamisel juhinduda kehtivatest Eesti Vabariigi seadustest, määrustest ja normidest ning Telia Eesti AS tehnilistest ja ehitusnõuetest.

7.7 Jäätmekäitlus

Ehituse käigus tekkivate jäätmete utiliseerimise eest vastutab objekti ehitust teostav ettevõte. Ehitusel tekkivate jäätmete käitlemisel juhinduda kohaliku omavalitsuse jäätmekäitluse eeskirja nõuetest ning konkreetse ehitusettevõtja jäätmekäitluse kavast.

Ehitusjäätmete maht selgub kaevetööde teostamisel. Ehitusjäätmete utiliseerimise ja ladustamise eest vastutab ehitaja